

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2022. március 8.*

„Előzetes döntéshozatal – A szolgáltatásnyújtás szabadsága – Munkavállalók kiküldetése – 2014/67/EU irányelv – 20. cikk – Szankciók – Arányosság – Közvetlen hatály – Az uniós jog elsőbbségének elve”

A C-205/20. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Landesverwaltungsgericht Steiermark (stájerországi regionális közigazgatási bíróság, Ausztria) a Bírósághoz 2020. május 8-án érkezett, 2020. április 27-i határozatával terjesztett elő az

NE

és

a **Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld**

között,

a **Finanzpolizei Team 91**

részvételével folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: K. Lenaerts elnök, L. Bay Larsen elnökhelyettes (előadó), A. Prechal, E. Regan, S. Rodin, I. Jarukaitis, N. Jääskinen és I. Ziemele tanácselnökök, J.-C. Bonichot, T. von Danwitz, M. Safjan, N. Piçarra, L. S. Rossi, A. Kumin és N. Wahl bírák,

főtanácsnok: M. Bobek,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– az osztrák kormány képviseletében A. Posch, J. Schmoll és C. Leeb, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: német.

- a cseh kormány képviselőjében M. Smolek, J. Vlácil és J. Pavliš, meghatalmazotti minőségben,
- a lengyel kormány képviselőjében B. Majczyna, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőjében B.-R. Killmann és L. Malferrari, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2021. szeptember 23-i tárgyaláson történt meghallgatását követően, meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a munkavállalók szolgáltatások nyújtása keretében történő kiküldetéséről szóló 96/71/EK irányelv érvényesítéséről és a belső piaci információs rendszer keretében történő igazgatási együttműködésről szóló 1024/2012/EU rendelet (az IMI-rendelet) módosításáról szóló, 2014. május 15-i 2014/67/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 20. cikkének értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet az NE és a Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld (Hartberg-Fürstenfeld járási közigazgatási hatóság, Ausztria) között az utóbbi által NE-vel szemben az osztrák munkajogi rendelkezések több szempontból történő megsértése miatt kiszabott bírság tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

A 2014/67 irányelv

- 3 A 2014/67 irányelv 20. cikke a következőket írja elő:

„A tagállamok megállapítják az ezen irányelv értelmében elfogadott nemzeti rendelkezések megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat, és megtesznek minden szükséges intézkedést azok végrehajtásának és az azoknak való megfelelésnek a biztosítása érdekében. A szankcióknak hatékonyaknak, arányosaknak és visszatartó erejűeknek kell lenniük. A tagállamok e rendelkezésekről legkésőbb 2016. június 18-ig tájékoztatják a Bizottságot. A tagállamok az e rendelkezéseket érintő minden későbbi módosításról is haladéktalanul értesítik a Bizottságot.”

Az osztrák jog

- 4 A Verwaltungsgerichtsverfahrensgesetznek (közigazgatási perrendtartás, BGBl. I, 33/2013) az alapügyre alkalmazandó változata 52. §-a az (1) és (2) bekezdésében ekképp rendelkezik:

„(1) A közigazgatási bíróság minden, szabálysértési határozatot helybenhagyó ítéletében ki kell mondani, hogy az elkövető köteles hozzájárulni a szabálysértési eljárás költségeihez.

(2) E hozzájárulást a bírósági eljárás tekintetében a kiszabott büntetés 20%-ában, legalább azonban tíz euróban kell megállapítani; szabálysértési elzárás esetén a költségszámítás szempontjából egynapi szabálysértési elzárást 100 euróként kell beszámítani. [...]”

- 5 A Lohn- und Sozialdumping-Bekämpfungsgesetznek (a bér- és szociális dömping elleni küzdelemről szóló törvény, BGBl. I, 44/2016; a továbbiakban: LSD-BG) az alapügyre alkalmazandó változata 26. §-ának (1) bekezdése kimondja:

„Aki munkáltatóként vagy a 19. § (1) bekezdése szerint munkavállalókat rendelkezésre bocsátó vállalkozásként:

1. a 19. § megsértésével nem tesz nyilatkozatot, beleértve az adatokban később bekövetkezett változásokat bejelentő nyilatkozatot is (változásbejelentési nyilatkozat), vagy azt nem kellő időben vagy hiányosan teszi meg, vagy

[...]

3. a 21. § (1) vagy (2) bekezdését megsértve nem rendelkezik a szükséges dokumentumokkal, vagy azokat elektronikus formában a helyszínen [...] nem bocsátja az adóhatóság rendelkezésére,

szabálysértést követ el, és minden egyes érintett munkavállaló tekintetében a körzeti közigazgatási hatóság által kiszabott, 1000 eurótól 10 000 euróig terjedő bírsággal, ismételt jogsértés esetén pedig 2000 eurótól 20 000 euróig terjedő bírsággal büntetendő.”

- 6 Az LSD-BG 27. §-ának (1) bekezdése ekképp rendelkezik:

„Aki a 12. § (1) bekezdése 3. pontjának megsértésével elmulasztja a szükséges dokumentumok átadását, szabálysértést követ el, és minden egyes érintett munkavállaló tekintetében a körzeti közigazgatási hatóság által kiszabott, 500 euróról 5000 euróig terjedő, ismételt jogsértés esetén 1000 eurótól 10 000 euróig terjedő bírsággal büntetendő. [...]”

- 7 Az LSD-BG 28. §-a a következőképpen szól:

„Aki

1. munkáltatóként a 22. § (1) vagy (1a) bekezdésének megsértésével nem rendelkezik a bérelszámolási dokumentumokkal, [...]

[...]

szabálysértést követ el, és a körzeti közigazgatási hatóság által kiszabott, munkavállalónként 1000 eurótól 10 000 euróig terjedő bírsággal, ismételt jogsértés esetén 2000 eurótól 20 000 euróig terjedő bírsággal büntetendő; amennyiben több mint három munkavállalót érint, e bírság munkavállalónként 2000 eurótól 20 000 euróig, ismételt jogsértés esetén 4000 eurótól 50 000 euróig terjed.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 8 A CONVOI s.r.o. Szlovákiában letelepedett társaság munkavállalóit a fürstenfeldi (Ausztria) székhelyű Niedec Global Appliance Austria GmbH-hoz küldte ki.

- 9 Hartberg-Fürstenfeld járási közigazgatási hatósága egy 2018. január 24-én lefolytatott ellenőrzés során tett megállapítások alapján 2018. június 14-i határozatával 54 000 euró összegű bírságot szabott ki NE-vel mint a CONVOI képviselőjével szemben az LSD-BG által előírt több, elsősorban a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatósághoz benyújtandó kiküldetési nyilatkozatra és a bérelszámolási dokumentáció megőrzésére vonatkozó kötelezettségek megsértése miatt.
- 10 NE keresetet nyújtott be e határozattal szemben a kérdést előterjesztő bírósághoz, a Landesverwaltungsgericht Steiermarkhoz (stájerországi regionális közigazgatási bíróság, Ausztria).
- 11 2018. október 9-i határozatával e bíróság előzetes döntéshozatal iránti kérelmet terjesztett a Bíróság elé, amely a szóban forgó nemzeti szabályozás által előírtakhoz hasonló szankcióknak az uniós joggal és különösen az arányosság elvével való összeegyeztethetőségére vonatkozott.
- 12 2019. december 19-i Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld végzésében (C-645/18, nem tették közzé, EU:C:2019:1108) a Bíróság megállapította, hogy a 2014/67 irányelv 20. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely a munkavállalók bejelentésére és a bérelszámolási dokumentumok megőrzésére vonatkozó munkajogi kötelezettségek megsértése esetén olyan bírságokat ír elő:
 - amelyek nem lehetnek alacsonyabbak egy előre meghatározott összegnél;
 - amelyeket felső határok nélkül, az egyes érintett munkavállalók esetében halmozottan szabnak ki, és
 - amelyeket az e bírságokat kiszabó határozattal szembeni jogorvoslati kérelem elutasítása esetén az összegük 20%-ának megfelelő, eljárási költségekhez való hozzájárulással kell növelni.
- 13 A kérdést előterjesztő bíróság előadja, hogy e végzést követően a nemzeti jogalkotó nem módosította az alapügyben szóban forgó szabályozást, és különösen a 2018. október 4-i Link Logistik N&N ítéletben (C-384/17, EU:C:2018:810) kifejtett megfontolásokra, valamint arra való tekintettel, hogy eltérések állnak fenn az osztrák bíróságok között a Bíróság e területre vonatkozó ítélkezési gyakorlatának alkalmazási módját illetően, azt a kérdést teszi fel, hogy e szabályozás mellőzhető-e, és ha igen, milyen mértékben.
- 14 E bíróság elsősorban úgy véli, hogy azok a következmények, amelyeket az említett végzésből le kellene vonnia, oda vezethetnek, hogy vagy figyelmen kívül hagyja az említett szabályozás azon rendelkezéseit, amelyek megakadályozzák az arányos szankciók kiszabását, vagy pedig teljes egészében tartózkodik az ugyanezen szabályozásban előírt szankciórendszer egészének alkalmazásától.

15 E körülmények között a Landesverwaltungsgericht Steiermark (stájerországi regionális közigazgatási bíróság, Ausztria) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) A szankciók arányosságának a [2014/67] irányelv 20. cikkében előírt és az Európai Unió Bírósága által a [2019. december 19-i Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld végzésben (C-645/18, nem tették közzé, EU:C:2019:1108), valamint a 2019. december 19-i Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld (C-140/19, C-141/19, C-492/19, C-493/19 és C-494/19, EU:2019:1103) végzésében] értelmezett követelménye közvetlenül alkalmazandó irányelvi rendelkezés-e?

2) Amennyiben az első kérdésre adott válasz nemleges:

A tagállami jog uniós joggal összhangban álló értelmezése lehetővé és szükségessé teszi-e, hogy a tagállam bírósága és a tagállam közigazgatási hatósága a jelen esetben alkalmazandó nemzeti szabálysértési rendelkezéseket kiegészítse az arányosság követelményének az Európai Unió Bírósága által a [2019. december 19-i Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld végzésben (C-645/18, nem tették közzé, EU:C:2019:1108), valamint a 2019. december 19-i Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld (C-140/19, C-141/19, C-492/19, C-493/19 és C-494/19, nem tették közzé, EU:C:2019:1103) végzésében] meghatározott ismérveivel, anélkül hogy új nemzeti jogszabály megalkotására kerülne sor?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

16 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy a 2014/67 irányelv 20. cikke, amennyiben megköveteli, hogy az abban előírt szankciók arányosak legyenek, közvetlen hatállyal bír-e, és így arra a magánszemélyek hivatkozhatnak a nemzeti bíróságok előtt egy olyan tagállammal szemben, amely azt helytelenül ültette át.

17 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatából az következik, hogy minden esetben, amikor valamely irányelv rendelkezései tartalmukat tekintve feltétel nélküliek és kellően pontosak, azokra a magánszemélyek a nemzeti bíróságok előtt az állammal szemben hivatkozhatnak, ha az elmulasztotta az irányelv határidőn belüli átültetését a nemzeti jogba, vagy azt helytelenül ültette át (2018. november 6-i Max-Planck-Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften ítélet, C-684/16, EU:C:2018:874, 63. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

18 A Bíróság pontosította, hogy valamely uniós jogi rendelkezés egyrészt akkor feltétlen, ha olyan kötelezettséget fogalmaz meg, amely nem tartalmaz feltételt, és nem függ – a végrehajtásában vagy hatályában – az Unió intézményeinek vagy a tagállamoknak semmilyen jogi aktusától, másrészt pedig akkor kellően pontos ahhoz, hogy egy jogalany hivatkozhatson rá, és a bíróság alkalmazhassa, ha egyértelműen fogalmaz meg valamely kötelezettséget (2021. január 14-i RTS infra és Aannemingsbedrijf Norré-Behaegel ítélet, C-387/19, EU:C:2021:13, 46. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

19 A Bíróság ezenfelül megállapította, hogy ugyan valamely irányelv bizonyos mérlegelési mozgásteret hagy a tagállamok számára a végrehajtási módok elfogadása során, ezen irányelv valamely rendelkezése tekinthető feltétlennek és pontosnak, ha egyértelműen megfogalmazott és

pontosan meghatározott eredménykötelezettséget ír elő a tagállamok számára, amely a benne foglalt szabály alkalmazása tekintetében semmilyen feltételtől nem függ (2021. január 14-i RTS infra és Aannemingsbedrijf Norré-Behaegel ítélet, C-387/19, EU:C:2021:13, 47. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 20 A jelen ügyben az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből az tűnik ki, hogy a kérdést előterjesztő bíróság a 2019. december 19-i Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld végzésre (C-645/18, nem tették közzé, EU:C:2019:1108) tekintettel úgy véli, hogy az alapeljárásra alkalmazandó nemzeti szabályozás elfogadásával az osztrák jogalkotó nem ültette át megfelelően a szankciók arányosságának a 2014/67 irányelv 20. cikkében előírt követelményét.
- 21 E rendelkezés előírja, hogy a tagállamok megállapítják az ezen irányelv értelmében elfogadott nemzeti rendelkezések megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat, és pontosítja, hogy az ennek megfelelően előírt szankcióknak – többek között – arányosaknak kell lenniük.
- 22 Először is meg kell állapítani, hogy a szankciók arányosságának az említett rendelkezésben előírt követelménye feltétlen jellegű.
- 23 Egyrészt ugyanis a 2014/67 irányelv 20. cikkének szövege abszolút módon fogalmazza meg ezt a követelményt.
- 24 Másrészt, az aránytalan szankciók elfogadásának tilalma, amely az említett követelmény következménye, nem teszi szükségessé az uniós intézmények eljárását, és e rendelkezés egyáltalán nem ad lehetőséget a tagállamok számára, hogy feltételhez kössék vagy korlátozzák e tilalom terjedelmét (lásd analógia útján: 2008. április 15-i Impact ítélet, C-268/06, EU:C:2008:223, 62. pont).
- 25 Az a körülmény, hogy ezen irányelv 20. cikkét át kell ültetni, nem kérdőjelezheti meg a szankciók arányossága tekintetében az e cikkben előírt követelmény feltétel nélküli jellegét.
- 26 E tekintetben azt is meg kell állapítani, hogy az olyan értelmezés, amely szerint a szankciók arányosságának az említett irányelv 20. cikkében előírt követelménye átültetésének szükségessége megfosztaná azt feltétel nélküli jellegétől, megakadályozná az érintett magánszemélyeket abban, hogy adott esetben az aránytalan szankciók e követelmény által előírt tilalmára hivatkozzanak. Márpedig az irányelvnek az EUMSZ 288. cikk által elismert kötelező erejével összeegyeztethetetlen lenne annak elvi szinten történő kizárása, hogy az érintett személyek az irányelvben előírt kötelezettségre hivatkozhatnak (lásd ebben az értelemben: 2019. június 26-i Craeynest és társai ítélet, C-723/17, EU:C:2019:533, 32. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 27 Másodsorban, azt a kérdést illetően, hogy a 2014/67 irányelv 20. cikke kellően pontos-e, amikor előírja a szankciók arányosságának követelményét, meg kell állapítani, hogy bár e rendelkezés bizonyos mérlegelési mozgásteret hagy a tagállamok számára az ezen irányelv értelmében elfogadott nemzeti rendelkezések megsértése esetén alkalmazandó szankciórendszer meghatározása tekintetében, az ilyen mérlegelési mozgásternek az említett rendelkezésben általánosan és egyértelműen megfogalmazott, az aránytalan szankciók előírására vonatkozó tilalom képezi a korlátait.

- 28 Ennek megfelelően a szankciók arányosságának e követelményét az említett irányelv 20. cikke értelmében a tagállamoknak mindenképpen tiszteletben kell tartaniuk, és az a körülmény, hogy ennek keretében mérlegelési mozgástérrel rendelkeznek, önmagában nem zárja ki az annak ellenőrzése céljából lefolytatott bírósági felülvizsgálatot, hogy az éritett tagállam e rendelkezés átültetése során nem lépte-e túl az e mérlegelési mozgástér tekintetében rögzített korlátokat (lásd analógia útján: 1996. október 24-i Kraaijeveld és társai ítélet, C-72/95, EU:C:1996:404, 59. pont; 2019. június 26-i Craeynest és társai ítélet, C-723/17, EU:C:2019:533, 45. pont).
- 29 E megfontolásokból az következik, hogy ellentétben azzal, ami a 2018. október 4-i Link Logistik N&N ítélet (C-384/17, EU:C:2018:810) 56. pontjában megállapításra került, a szankciók arányosságának az ugyanezen irányelv 20. cikkében előírt követelménye feltétlen és kellően pontos ahhoz, hogy arra magánszemélyek hivatkozhatnak, és azt a nemzeti közigazgatási hatóságok és bíróságok alkalmazhatják.
- 30 Különösen, ha egy tagállam túllépi mérlegelési jogkörét azzal, hogy a 2014/67 irányelv alapján elfogadott nemzeti rendelkezések megsértése esetén aránytalan szankciókat előíró nemzeti szabályozást fogad el, az érintett személynek az ilyen szabályozással szemben közvetlenül az említett irányelv 20. cikkében foglalt, a szankciók arányosságára vonatkozó követelményre kell tudnia hivatkozni (lásd analógia útján: 2007. június 28-i JP Morgan Fleming Claverhouse Investment Trust és The Association of Investment Trust Companies ítélet, C-363/05, EU:C:2007:391, 61. pont; 2013. november 28-i MDDP-ítélet, C-319/12, EU:C:2013:778, 51. pont).
- 31 Végezetül emlékeztetni kell arra, hogy az arányosság elvének tiszteletben tartása, amely az uniós jog egyik alapelve, kötelezi a tagállamokat e jog végrehajtása során, az alkalmazandó szankciókra vonatkozó uniós jogszabályok összehangolásának hiányában is (lásd ebben az értelemben: 2017. április 26-i Farkas ítélet, C-564/15, EU:C:2017:302, 59. pont; 2022. január 27-i Bizottság kontra Spanyolország ítélet [tájékoztatási kötelezettség adóügyekben], C-788/19, EU:C:2022:55, 48. pont). Amikor e végrehajtás keretében a tagállamok különösen büntetőjogi jellegű szankciókat fogadnak el, tiszteletben kell tartaniuk az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 49. cikkének (3) bekezdését, amelynek értelmében a büntetések súlyossága a bűncselekményhez viszonyítva nem lehet aránytalan. Márpedig az arányosság ezen elve, amelyre a 2014/67 irányelv 20. cikke csupán emlékeztet, kógens jellegű.
- 32 A fenti megfontolások összességére tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2014/67 irányelv 20. cikke, amennyiben megköveteli, hogy az abban előírt szankciók arányosak legyenek, közvetlen hatállyal bír, és így arra a magánszemélyek hivatkozhatnak a nemzeti bíróságok előtt egy olyan tagállammal szemben, amely azt helytelenül ültette át.

A második kérdésről

- 33 Előzetesen meg kell állapítani, hogy bár a második kérdést formálisan az első kérdésre adott nemleges válasz esetére terjesztették elő, az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy a kérdést előterjesztő bíróság második kérdésével általánosságban azt kívánja megtudni, hogy abban az esetben, ha nem lehetséges az alapügyben szóban forgó nemzeti szabályozás olyan értelmezése, amely összhangban áll a szankciók arányosságának a 2014/67 irányelv 20. cikkében előírt követelményével, e bíróságnak e szabályozás egészének alkalmazását kell-e mellőznie, vagy kiegészítheti-e azt arányos szankciók kiszabásával.

- 34 Meg kell tehát állapítani, hogy második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy úgy kell-e értelmezni az uniós jog elsőbbségének elvét, hogy az arra kötelezi a nemzeti hatóságokat, hogy teljes egészében mellőzzék a szankciók arányosságának a 2014/67 irányelv 20. cikkében előírt követelményével ellentétes nemzeti szabályozás alkalmazását, vagy abból az következik, hogy e nemzeti hatóságok kizárólag az ahhoz szükséges mértékben mellőzik az ilyen szabályozás alkalmazását, hogy lehetővé váljon arányos szankciók kiszabása.
- 35 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az uniós jog valamennyi rendelkezése érvényesülésének biztosítása érdekében az elsőbbség elve különösen azt követeli meg a nemzeti bíróságoktól, hogy a első jogot a lehető legteljesebb mértékben az uniós jognak megfelelően értelmezzék (2019. június 24-i Popławski ítélet, C-573/17, EU:C:2019:530, 57. pont).
- 36 A nemzeti jog uniós joggal összhangban álló értelmezésére vonatkozó kötelezettségnek vannak azonban bizonyos korlátai, és e kötelezettség különösen nem szolgálhat a nemzeti jog *contra legem* értelmezésének alapjául (2021. október 6-i Sumal ítélet, C-882/19, EU:C:2021:800, 72. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 37 Arra is emlékeztetni kell, hogy az elsőbbség elve értelmében az uniós jogi rendelkezéseket hatáskörének keretei között alkalmazni hivatott nemzeti bíróság, amennyiben a nemzeti jogszabályoknak az uniós jog követelményeivel összhangban álló értelmezése nem lehetséges, köteles e normák teljes érvényesülését biztosítani, szükség esetén – saját hatáskörénél fogva – mellőzve minden olyan – akár utólagos – nemzeti jogszabály vagy gyakorlat alkalmazását, amely ellentétes valamely közvetlen hatállyal bíró uniós jogi rendelkezéssel, anélkül hogy előzetesen kérelmeznie vagy várnia kellene e jogszabályok vagy gyakorlatok jogalkotói vagy bármilyen egyéb alkotmányos úton történő megsemmisítésére (lásd ebben az értelemben: 2019. június 24-i Popławski ítélet, C-573/17, EU:C:2019:530, 58. és 61. pont; 2021. december 21-i Euro Box Promotion és társai ítélet, C-357/19–379/19, C-547/19, C-811/19 és C-840/19, EU:C:2021:1034, 252. pont).
- 38 Amint az az első kérdés vizsgálatából következik, a szankciók arányosságának a 2014/67 irányelv 20. cikkében előírt követelménye megfelel a közvetlen hatály fennállásához szükséges feltételeknek.
- 39 Következésképpen, abban az esetben, ha valamely magánszemély a nemzeti bíróság előtt egy olyan tagállammal szemben hivatkozik e követelményre, amely azt helytelenül ültette át, e bíróság feladata, hogy biztosítsa annak teljes érvényesülését, és a nemzeti szabályozás e követelménynek megfelelő értelmezése hiányában saját hatáskörében mellőzze azon nemzeti rendelkezések alkalmazását, amelyek e követelménnyel összeegyeztethetetlennek bizonyulnak.
- 40 A jelen ügyben a 2019. december 19-i Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld végzés (C-645/18, nem tették közzé, EU:C:2019:1108) 32–41. pontjából az tűnik ki, hogy bár az alapügy tárgyát képezőhöz hasonló nemzeti szabályozás alkalmas a követett jogszerű célkitűzések megvalósítására, meghaladja az e célkitűzések eléréséhez szükséges mértéket, különböző jellemzőinek kombinációja, és különösen a bíróságok felső határ nélküli halmozódása miatt, amely bíróságok nem lehetnek alacsonyabbak egy előre meghatározott összegnél.

- 41 Emlékeztetni kell azonban arra, hogy az ilyen jellemzők önmagukban véve nem sértik szükségképpen ezt a követelményt. Ennek megfelelően a Bíróság e végzés 35. pontjában kimondta, hogy önmagában nem tűnik aránytalannak az a szabályozás, amely olyan pénzbeli szankciókat ír elő, amelyek összege a bizonyos munkajogi kötelezettségek be nem tartásával érintett munkavállalók számától függ.
- 42 A szankciók arányosságának a 2014/67 irányelv 20. cikkében előírt követelménye teljes érvényesülése biztosítása érdekében tehát az ezen irányelv alapján elfogadott nemzeti rendelkezések megsértése esetén alkalmazandó nemzeti szabályozás értelmében hozott szankció elleni keresetet elbíráló nemzeti bíróság feladata, hogy oly módon mellőzze a nemzeti szabályozás azon részét, amelyből a szankciók aránytalan jellege következik, hogy az arányos szankciók kiszabásához vezessen, amelyek ugyanakkor továbbra is hatékonyak és visszatartó erejűek maradnak.
- 43 Ugyanis, és amint az a jelen ítélet 40. pontjában is megállapításra került, bár a Bíróság kimondta, hogy az LSD-BG szerinti bírságok összege meghatározásának bizonyos szabályai nem egyeztethetők össze a 2014/67 irányelv 20. cikkével, nem kérdőjelezte meg az ugyanezen rendelkezésben előírt azon elvet, miszerint az ezen irányelv alapján elfogadott rendelkezések megsértését szankcionálni kell, és a 2019. december 19-i Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld végzés (C-645/18, nem tették közzé, EU:C:2019:1108) 32. pontjában kiemelte, hogy a vitatott nemzeti szabályozás megfelelő az említett irányelv által követett célkitűzések megvalósítása tekintetében.
- 44 Ily módon, ebben a helyzetben ahhoz, hogy a szankciók arányosságának az ugyanezen irányelv 20. cikkében előírt követelménye teljeskörűen érvényesüljön, annak biztosítása érdekében, hogy az érintett személlyel szemben kiszabott szankciók megfeleljenek e követelménynek, elegendő csupán annyiban mellőzni a nemzeti rendelkezéseket, amennyiben azok megakadályozzák az arányos szankciók kiszabását.
- 45 A cseh és a lengyel kormány által kifejtett aggodalmakra tekintettel azt is meg kell állapítani, hogy ezt az értelmezést nem teszi vitathatóvá sem a jogbiztonság elve, sem a bűncselekmények és büntetések törvényességének elve, sem pedig az egyenlő bánásmód elve.
- 46 Először is, a jogbiztonság általános elvét illetően emlékeztetni kell arra, hogy ez az alapvető uniós jogi elv többek között azt követeli meg, hogy a szabályozás egyértelmű és világos legyen, lehetővé téve azt, hogy a jogalanyok félreérthetőség nélkül megismerjék jogaikat és kötelezettségeiket, és ezeknek megfelelően járjanak el (2017. március 28-i Rosneft ítélet, C-72/15, EU:C:2017:236, 161. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 47 A bűncselekmények és büntetések törvényességének a Charta 49. cikkének (1) bekezdésében rögzített elve, amely a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint a jogbiztonság általános elvének különös kifejeződése, többek között azt foglalja magában, hogy a jogszabály világosan határozza meg a jogsértéseket és a hozzájuk kapcsolódó büntetéseket (lásd ebben az értelemben: 2017. március 28-i Rosneft ítélet, C-72/15, EU:C:2017:236, 162. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 48 Ezenfelül, bár a büntetőjogi jogszabály visszaható hatályának tilalmával, amely elválaszthatatlan bűncselekmények és büntetések törvényességének elvétől, ellentétes többek között az, hogy ha a bíróság a büntetőeljáráásban súlyosíthatja a büntetőjogi felelősségi rendszert az ilyen eljárás alá

- vont személyek terhére (lásd ebben az értelemben: 2017. december 5-i M. A. S. és M. B. ítélet, C-42/17, EU:C:2017:936, 57. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat), nem ellentétes viszont az, ha e személyekkel szemben kevésbé súlyos büntetéseket alkalmaznak.
- 49 A jelen ügyben az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy az alapügyben szóban forgó nemzeti szankciórendszer a munkajog területén meghatározza a munkavállalói nyilatkozathoz és a bérelszámolási dokumentumok megőrzéséhez kapcsolódó kötelezettségek be nem tartására vonatkozó jogsértéseket, és szankciókat ír elő e jogsértések tekintetében.
- 50 Ebben az összefüggésben az arányosságnak a 2014/67 irányelv 20. cikkében előírt követelménye tiszteletben tartása pusztán azzal a hatással jár, hogy e bíróságot a kiszabható szankciók súlyosságának enyhítésére indítja.
- 51 Márpedig az a körülmény, hogy az alapügyben szóban forgóhoz hasonló esetben a kiszabott szankció kevésbé lesz súlyos, mint az alkalmazandó nemzeti szabályozás által előírt szankció, azon okból, hogy e szabályozás alkalmazását e követelmény alapján részben mellőzni kell, nem tekinthető úgy, hogy sérti a jogbiztonság elvét, a bűncselekmények és büntetések törvényességének elvét, valamint a büntetőjogi jogszabály visszaható hatálya tilalmának elvét.
- 52 Mindenesetre, noha a 2014/67 irányelv alapján elfogadott nemzeti rendelkezések megsértése esetén alkalmazandó szankciók arányosságára vonatkozó követelmény tiszteletben tartásának biztosítása érdekében a nemzeti hatóság egy ilyen szankció kiszabása során mellőzheti az e szankciókra vonatkozó nemzeti szabályozás bizonyos rendelkezéseinek alkalmazását, az ily módon elfogadott szankció továbbra is ilyen marad az említett szabályozás alkalmazásában.
- 53 Következésképpen, még azt feltételezve is, hogy az a körülmény, hogy valamely nemzeti hatóságnak mellőznie kell ugyanezen nemzeti szabályozás egy részének alkalmazását, olyan jellegű, hogy bizonyos kétértelműséget teremt az e jogsértésekre alkalmazandó jogszabályokat illetően, e körülmény nem sérti a jogbiztonság elvét, valamint a bűncselekmények és büntetések törvényességének elvét.
- 54 Másodsorban, amint az a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatából kitűnik, a Charta 20. cikkében foglalt törvény előtti egyenlőség az uniós jog általános elve, amely megköveteli, hogy az összehasonlítható helyzeteket ne kezeljék eltérő módon, és hogy a különböző helyzeteket ne kezeljék egyenlő módon, hacsak ez a különbségtétel objektív módon nem igazolható (2021. szeptember 2-i État belge ítélet [Tartózkodási jog családon belüli erőszak esetén], C-930/19, EU:C:2021:657, 57. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 55 Az egyenlő bánásmód elve megsértése fennállásának megállapításához a helyzetek összehasonlítható jellegére vonatkozó követelményt a helyzeteket jellemző tényezők összességének fényében kell vizsgálni (2021. szeptember 2-i État belge ítélet [Tartózkodási jog családon belüli erőszak esetén], C-930/19, EU:C:2021:657, 58. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 56 Márpedig, mivel az arányosságnak a 2014/67 irányelv 20. cikkében előírt követelménye a szankciók olyan korlátozását vonja maga után, amelyet mindazon nemzeti hatóságnak tiszteletben kell tartania, amely hatáskörében eljárva e követelményt alkalmazza, és amely lehetővé teszi e hatóságok számára, hogy az alkalmazandó nemzeti szabályozás alapján különböző szankciókat szabjanak ki a jogsértés súlyosságától függően, nem tekinthető úgy, hogy egy ilyen követelmény sértene az egyenlő bánásmód elvét.

- 57 A fenti megfontolások összességére tekintettel a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy az uniós jog elsőbbségének elvét úgy kell értelmezni, hogy az arra kötelezi a nemzeti hatóságokat, hogy kizárólag az ahhoz szükséges mértékben mellőzzék valamely olyan nemzeti szabályozás alkalmazását, amelynek egy része ellentétes a szankciók arányosságának a 2014/67 irányelv 20. cikkében előírt követelményével, hogy lehetővé váljon arányos szankciók kiszabása.

A költségekről

- 58 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

- 1) **A munkavállalók szolgáltatások nyújtása keretében történő kiküldetéséről szóló 96/71/EK irányelv érvényesítéséről és a belső piaci információs rendszer keretében történő igazgatási együttműködésről szóló 1024/2012/EU rendelet (az IMI-rendelet) módosításáról szóló, 2014. május 15-i 2014/67/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 20. cikke, amennyiben megköveteli, hogy az abban előírt szankciók arányosak legyenek, közvetlen hatállyal bír, és így arra a magánszemélyek hivatkozhatnak a nemzeti bíróságok előtt egy olyan tagállammal szemben, amely azt helytelenül ültette át.**
- 2) **Az uniós jog elsőbbségének elvét úgy kell értelmezni, hogy az arra kötelezi a nemzeti hatóságokat, hogy kizárólag az ahhoz szükséges mértékben mellőzzék valamely olyan nemzeti szabályozás alkalmazását, amelynek egy része ellentétes a szankciók arányosságának a 2014/67 irányelv 20. cikkében előírt követelményével, hogy lehetővé váljon arányos szankciók kiszabása.**

Aláírások